

Vali valgusti, millega silm puhkab

Õige valgusti valimine ei olegi nii lihtne kui esmapilgul paistab.

„Lähtuda tuleb sellest, kus ja kui palju valgust on vaja, et ruumides oleks ohutu liikuda, hea töötada ja mugav olla,” soovib K-rauta sisekujundaja Merike Hirvoja. „Valgustid jagunevad laias laastus funktsionaalseteks ja dekoratiivseteks. On ka sellised, milles on mõlemad omadused ühendatud,” lisas Hirvoja.

Erinevate valgusallikatega saab muuta ruumi meeleolu vastavalt vajadusele kas hubasemaks, töötamiseks sobivaks või puhkamiseks meeldivaks. Paraku valgustatakse reeglina tuba ühtlase hajutatud üldvalgusega, olgu see plafoon-, ripp- või muu üldlaevalgusti. Liiga ühtlane valgus võib aga hajutada tähelepanuvõimet ning väsitada silmi. Ka hubasuse võib sel juhul unustada. Hubasus sünnib läbi valguse ja varjude mängu – inimesele tähtis ese või tsoon on valgustatud, muu osa ruumist on varjus. Sellise efekti saavutab kasutades seinapealseid kohtvalgusteid või süvistatavaid valgusteid.. „Põhjamaades ja ka Eestis eelistatakse enamasti soojemat tooni val-

gustust. Siin on otsene seos kliimaga, me vajame alateadlikult ruumides soojaistingut - päikest on ju nii harva,” selgitab Hirvoja.

Valgustit valides tuleb läbi mõelda, mis laadi tegevusi ruumis tegema hakatakse. Kas tarvis on ühtlast või suunatud valgust? Kuidas mõjutavad valguse hajumist sisekujunduses kasutatavad materjalid? Need on vaid mõned näidisküsimused, mis vajavad vastust enne valgusti ostmist. Nii näiteks jaotub lakke suunatud valgus peegeldumise teel ühtlaselt, kuid see ei sobi käelisteks töödeks, nagu kudumine või tikkimine ja nõude pesemine. Kööginurgas kiputakse unustama, et lambi eesmärk on valgustada töötasapinda, mitte rippuda laes. Samuti ei piisa ühtlasest laevalgusest lugemiseks, kirjutamiseks ja õppetööks.

Niisiis on oluline meeles pidada mõned K-rauta spetsialistide näpunäited erinevate ruumide valgustuse planeerimisel.

Valguse võimalused:

- Ülespoole suunatud valgus teeb ruumi kõrgemaks
- Suunatud süvistatavad valgustid võimaldavad välja valgustada pimedaid nurki
- Ühtlane hajutatud valgus lisab ruumile avarust ja soojust
- Valgustid ise võiks suures osas olla märkamatud, tagasihoidlikud ja peidetud
- Ühest-kahest dekoratiivsest valgustist väikeses ruumis on küll
- Tugev valgus toob esile kujundusvead, nõrk valgus peidab neid
- Ruumi ilmet parandavad püstpindade valgustamine, looduslik valgus ja läbimõeldud värvivalik
- Valgus ei tohiks pimestada ega tekitada häirivaid peegeldusi.

Valgustite valikul tuleb lähtuda:

- ruumi kavandatud tegevusest
- töötasapindade asukohast
- soovitud töötaseme kõrgusest ja valguse suunast
- ruumi suurusest ja viimistlusmaterjalidest
- valgustuse psühholoogilisest mõjust
- valgusti kasutegurist ja disainist